

EVALUAREA PARTICULARITĂȚILOR DEMOGRAFICE ȘI DE DIAGNOSTIC AL TB LA PACIENȚII CU INFECȚIE HIV ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Igor Ivanes, Aurelia Ustian, Constantin Iavorschi

Disciplina de Pneumologie și Alergologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Persoanele infectate cu HIV (PIH) dezvoltă tuberculoza de 19 (15-22) ori mai des decât cei neinfecțiați. La nivel global în anul 2021 au decedat 1,6 mln. bolnavi de tuberculoză, inclusiv 187.000 persoane care trăiesc cu HIV. În Republica Moldova cazurile noi de tuberculoză la PIH constituie aproximativ 10 %. **Scopul lucrării.** Studiarea depistării tuberculozei pulmonare (cazuri noi) la persoanele care trăiesc cu HIV. **Material și metode.** A fost realizat un studiu retrospectiv, selectiv care a inclus 160 bolnavi de tuberculoză pulmonară, cazuri noi la persoanele care trăiesc cu HIV (PIH) pe parcursul anului 2021 în Republica Moldova. **Rezultate.** Pe malul drept al Nistrului au fost depistați 112 (70 %), iar pe malul stâng – 48(30 %) bolnavi. S-a constatat predominarea pacienților de sex masculin 121 (75,6%), iar sexul feminin - 39(24,4%). Majoritatea pacienților depistați s-au încadrat în grupa de vârstă între 25-54 (95,6%) ani. HIV infecția a fost depistată concomitent cu tuberculoza pe parcursul screening-ului TB la 101 (63,1%), pe când la ceilalți bolnavi au dezvoltat tuberculoza pe fondalul HIV infecției. Metoda de depistare a tuberculozei a fost activă la 86(53,8%) și pasivă la 74(46,2%). Peste o jumătate din bolnavii depistați au fost baciliferi: microscopia și Xpert MTB/RIF pozitiv - la 55(34,4%), Xpert MTB/RIF pozitiv, microscopia negativă - la 32 (20,0%) și microscopia pozitivă, Xpert MTB/RIF negativ – la 5 (3,1%). **Concluzii.** Rata bolnavilor TB/HIV cazuri noi, pe malul stâng al Nistrului a constituit 1/3 din lotul studiat. În perioada screening-ului bolnavilor de tuberculoză, HIV infecția a fost constatată concomitent la peste ½ din cei examinați. Metoda molecular-genetică Xpert MTB/RIF a fost prioritară în depistarea bolnavilor baciliferi. **Cuvinte-cheie:** tuberculoză, depistare, cazuri noi, persoane care trăiesc cu HIV.

ASSESSMENT OF DEMOGRAPHIC AND DIAGNOSTIC FEATURES OF TB IN PATIENTS WITH HIV INFECTION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Igor Ivanes, Aurelia Ustian, Constantin Iavorschi

Pneumology and Allergology Discipline, Nicolae Testemițanu University

Background. People living with HIV (PLHIV) are 19 (15-22) times more likely to develop tuberculosis than non-infected individuals. Globally, in 2021, 1.6 million tuberculosis-related deaths were reported, including 187,000 deaths among people living with HIV. In the Republic of Moldova, new tuberculosis cases among PLHIV account for approximately 10% of all cases. **Objective of the study.** To investigate the detection of new pulmonary tuberculosis cases in people living with HIV. **Material and methods.** A retrospective, selective study was conducted, including 160 newly diagnosed pulmonary tuberculosis patients among PLHIV in the Republic of Moldova during the year 2021. **Results.** On the right bank of the Nistru River, 112 cases (70%) were detected, while on the left bank, 48 cases (30%) were identified. A predominance of male patients was observed, with 121 (75.6%) males and 39 (24.4%) females. The majority of detected patients belonged to the age group between 25-54 years (95.6%). HIV infection was detected simultaneously with tuberculosis during TB screening in 101 patients (63.1%), while in the remaining patients, tuberculosis developed on the background of HIV infection. The method of tuberculosis detection was active in 86 cases (53.8%) and passive in 74 cases (46.2%). Over half of the detected patients were smear-positive: positive by microscopy and Xpert MTB/RIF in 55 cases (34.4%), positive by Xpert MTB/RIF with negative microscopy in 32 cases (20.0%), and positive by microscopy with negative Xpert MTB/RIF in 5 cases (3.1%). **Conclusion.** The rate of new TB/HIV cases on the left bank of the Nistru River constituted one-third of the studied population. During TB screening, HIV infection was concurrently identified in over half of the examined individuals. The molecular-genetic method Xpert MTB/RIF was prioritized for the detection of smear-positive patients. **Keywords:** tuberculosis, detection, new cases, people living with HIV.